

תוכן עניינים

2	טיוטת תקנות הירושה (תיקון – הפקדת צוואה מרחוק), התש"ף-2020
1	הוספת תקנה 6א.....
2	הוראת שעה.....

טיוטת תקנות מטעם משרד המשפטים:

טיוטת תקנות הירושה (תיקון – הפקדת צוואה מרחוק), התש"ף-2020

בתוקף סמכותי לפי סעיף 160 לחוק הירושה, התשכ"ה-1965¹ אני מתקין תקנות אלה:

הוספת תקנה 6א 1. אחרי תקנה 6 לתקנות העיקריות יבוא:

6א. (א) צוואה שנחתמה בחתימה אלקטרונית מאושרת של הרשות, ניתן להפקידה באופן מקוון באמצעות אתר האינטרנט של האפוטרופוס הכללי מאושרת על ידי המצווה או הרשות.

(ב) הפקדת צוואה כאמור על ידי רשות תיעשה בהסכמת המצווה ועל חשבונו, תוך 30 ימים מיום עשיית הצוואה.

(ג) הפקדה כאמור בתקנת משנה (א) תכלול הזדהות ברמה גבוהה של המצווה או של הרשות לפי העניין.

הוראת שעה 2. בתקופה שמיום פרסומן של תקנות אלה ועד שלושה חודשים מיום פרסומן, יקראו את תקנות הירושה, תשנ"ח-1998² (להלן – התקנות העיקריות), כאילו אחרי תקנה 6א יבוא:

6ב. (א) על אף האמור בתקנה 6, מי שעשה צוואה, רשאי להפקידה מרחוק אצל הרשם לענייני ירושה.

(ב) ההפקדה מרחוק תהיה באמצעות שליחת מסמך אלקטרוני עם העתק צבעוני סרוק של הצוואה באופן מקוון באמצעות אתר האינטרנט של האפוטרופוס הכללי; ההפקדה המקוונת תכלול הזדהות ברמה גבוהה של המצווה או הרשות, לפי העניין; המצווה או הרשות ימסרו את הצוואה המקורית להפקדה במשרדי הרשם לענייני ירושה בהתאם לאמור בתקנה 6 בתוך 45 ימים מיום סיום הוראת השעה.

¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 63; התשע"ח, עמ' 866.
² ק"ת התשנ"ח, עמ' 1256; התשע"ט, עמ' 1764.

(ג) נמסרה הצוואה המקורית, כאמור בתקנת משנה (ב), יימחק קובץ המחשב המכיל את העתק הצוואה ממחשבי הרשם לענייני ירושה, ויחולו הוראות תקנה 6(ב) עד (ז); לא נמסרה הצוואה המקורית בתוך 45 ימים כאמור, דבר ההפקדה יימחק מהמרשם הארצי וקובץ המחשב המכיל את העתק הצוואה יימחק ממחשבי הרשם לענייני ירושה".

_____ ב _____ התש"ף

(_____ ב _____ 2020)

(חמ 2874-3)

אמיר אוחנה

שר המשפטים

דברי הסבר

התקנות המוצעות נועדו לאפשר הפקדה מרחוק של צוואה שנערכה אצל רשות ושנחתמה בחתימה אלקטרונית מאושרת. אפשרות זו עשויה להקל באופן משמעותי על מי שערך צוואה בדרך זו להפקיד את צוואתו מרחוק בתקופת משבר הקורונה, וגם לאחר מכן. בנוסף, התקנות המוצעות נועדו לאפשר בהוראת שעה לאדם להפקיד צוואה אצל הרשם לענייני ירושה באופן מקוון מרחוק בלי שהמצווה יידרש להתייצב אצל הרשם לענייני ירושה ולמסור את הצוואה, זאת כהוראת שעה בתקופת החירום בעת התפרצות מחלת הקורונה (covid-19).

סעיף 1

סעיף 22(ה) לחוק הירושה קובע כי "צוואה שנעשתה בפני רשות מותר להפקידה אצל רשם לענייני ירושה". יצוין כי בהתאם לסעיף קטן (ז) דין נוטריון כדין רשות. התקנות המוצעות יאפשרו לרשות או למצווה להפקיד באופן מקוון צוואה שנחתמה על ידי רשות בחתימה אלקטרונית מאושרת. הפקדת הצוואה אצל הרשם לענייני ירושה תיעשה באמצעות אתר האינטרנט של האפוטרופוס הכללי, על ידי שליחה של הקובץ שחתום בחתימה אלקטרונית מאושרת, זאת לאחר הזדהות של המצווה או הרשות באמצעים טכנולוגיים. יובהר כי בעת הזאת הפקדת צוואה מרחוק באמצעות המערכת הממוחשבת של הרשם לענייני ירושה תתאפשר למצווה שיזדהה על ידי מספר תעודת זהות ישראלית בלבד.

סעיף 2

סעיף 21(א) לחוק הירושה, התשכ"ה-1965 (להלן – חוק הירושה), קובע כי "מי שעשה צוואה בכתב יד או בעדים ראשי להפקידה אצל רשם לענייני ירושה; ההפקדה תהיה במסירת הצוואה על ידי המצווה עצמו לרשם לענייני ירושה". תקנה 6(א) לתקנות הירושה קובעת כי "המבקש להפקיד צוואתו אצל רשם לענייני ירושה יתייצב במשרדי הרשם לענייני ירושה כשבידו הצוואה המקורית; המצווה ייחקר על פרטי זהותו וימסור את הצוואה לעובד שהרשם הסמיך לשם כך". בהתאם לאמור, לפי הדין כיום המצווה נדרש להתייצב פיזית אצל הרשם לענייני ירושה ולמסור לו את הצוואה. מצב החירום השורר במדינה לא מאפשר למי שערך צוואה להופיע בפני הרשם להפקיד את צוואתו. דווקא בימים טרופים אלה, הצורך של הציבור בשירות זה של הפקדת צוואה אצל הרשם לענייני ירושה מתחדד מאוד. נוכח האמור, התקנות המוצעות נועדו לאפשר הגשה מקוונת של העתק צבעוני סרוק של הצוואה על ידי המצווה עצמו או הרשות, לפי העניין, לרשם לענייני ירושה באמצעות אתר האינטרנט של האפוטרופוס הכללי, לאחר הזדהות מרחוק באמצעים טכנולוגיים. הצוואה המקורית תימסר על ידי המצווה או הרשות תוך 45 יום מיום סיום הוראת השעה.

מובהר כי אין בהוראות התקנות המוצעות כדי לגרוע מהוראות סעיף 68(ב) לחוק הירושה שקובע כי "צוואה, למעט צוואה בעל-פה, טעונה הוכחה בהגשת המקור; הוכח שהמקור נשמד בדרך או בנסיבות שאין בהן כדי לבטל את הצוואה, או שאי-אפשר להגיש את המקור, ראשי בית המשפט להתיר הוכחת הצוואה בהגשת העתק או באופן אחר". המשמעות היא שאם הופקד אצל הרשם לענייני ירושה רק קובץ עם העתק הצוואה והמצווה נפטר בטרם עברו 45 ימים מיום פקיעת הוראת השעה, והצוואה המקורית לא נמצאה, יש צורך להוכיח שהמקור נשמד בדרך או בנסיבות שאין בהן

כדי לבטל את הצוואה, או שאי-אפשר להגיש את המקור כדי לתת תוקף לצוואה. בתום 45 ימים מיום פקיעת הוראת השעה, יימחקו לצמיתות מהמרשם הארצי כל קבצי המחשב המכילים את העתק הצוואה ממחשבי הרשם לענייני ירושה, כשהמשמעות של כך היא שלא בוצעה כלל פעולת הפקדה.

תחולת תקנה זו מוצעת כהוראת שעה מיום הפרסום ועד שלושה חודשים מיום זה. כאמור, הוראות התקנות נועדו לאפשר גמישות מרבית בתקופת משבר הקורונה.